sid! Mitu sõitja tundis kül ue jaamawankri põrutust ja nägi, et wanker mitmes tükis wigaline oli; siiski ei julgend ta sest asjast rääkida. Suurem osa mõistlikumaid mõtles: Tuisulastel saab sest kül; nemad ei tunne wankri põrutamist, ega märka muud wigadusi. Wõeral maal käinud mees mõtles teistwiisi. Kui ta tüki aega ue jaamawankrite sõitu waikselt oli tähelepannud, wõtis ta nõuuks, jaamaisandatega wankri rataste pärast sõnakese rääkida. Ta teadis kül, et jaamaperemehed wankrid ei haka parandama, niisama häästi ka seda, kuda ta nüüd — otsekui erilase pesasse torkades — kõik Tuisulased walguse wasta sõdima kihutas. Siiski pidi etearwatud töö korrale seatama. Ta ütles: Mis seiesaadik uenduši salamahti Tuisulaste selja taga olen toimetanud, seda tahan täna awalikult ülestunnistada. Seep alles keetmata, misga mustlase naha wõiks walgeks uhtuda, — aga katsume õune!

Ühei kena suwe pääwa hommikul, kus linnud lepikutes ja tuule õhus laulsid, lilled õhkades õitsesid, mesilased ja liblikad õilme ilul lendasid, pani meie mees hobuse kerge wankri ete ja kihutas teele. Tema sõitis tük maad, enne kui lähema jaama jõudis. Seal hüüdis ta: „Tulge wälja, isandad! läki täna wõidu sõitma. Ilm on kena, maantee sile ja lai. Teie wankril on nurgelised, mul ümmargused ratad.“ — Jaamaperemees kohkus kül natuke seda jutu kuuldes, kostis: „mina ei mõista, mis teie jut tähendab!“ aga läks siiski sõitma. Iseeneses mõtles ta:



Oot, oot, poisike! kül leiad rahwa naeru oma julgusele palgaks. Kerge wanker weeres ümmarguse ratastega kui tuul siledal teel, ratad ei teinud palju parinad. Postiwanker jooksis tük maad mütta-mätta! tema järel. Rahwast juhtus kaunis rohkest' wõidusõitu waatama. Mõned ütlesid: „Waata, mis kerge wanker sel mehel on! weikem laps wõiks kartmata seal peal istuda.“ Wankri peremees kostis: „Tulge ligemale, sõbrad! istuge mõned peale, sõitke natuke maad katseks, kül siis seletan teile, kuda wanker on tehtud. Asi on nii hõlpus, et igaüks teist ühe seesuguse wankri endale wõiks muretseda.“ Need, kes katsuma läinud, kiitsid wankri peremehe jutu tõeks. Aga enne kui ta mahti sai, wankri ehitamist pikemalt rahwale seletada, jõudis uhke jaama-isand, keda uus, kerge wanker ju mitukord pahandanud, senna. Tema hüüdis wihase ealega: „Tuisulased, ärge laske ennast petta! Se ei ole Tuisula, waid üks Kilpla wanker. Sõitku Kilplased niisuguste wankritega, kuhu naad tahawad! — meil on, Jumal tänatud, kenamad Tuisula kaarikud ja wankrid kõik auusal wanal kombel ehitud nurgelise ratastega, juhiwitsata ja kahekordse telgedega, kuda neid meie maal tarwis lähäb. Selle ue wankri peremees on üks kelm, kes teid wanalt loodud teelt püab kõrwale eksitada. Ennä! Tehke silmad lahti, mis ma teile näitan! Tema wankril on ühekordsed rummud, peenemad teljed ja kodarad, juhiwitsad mõlemal pool aisade kõrwas ja sirgeldatud — ümmargused ratad!“ Nüüd läks rahwal tu-

Maarahwa kasuline Kalender 1859, lk. 29